

Sygn. akt XVII AmK 4/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bogdan Gierzyński

Protokolant: sekretarz sądowy Ewa Naróg

po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) **Spółka Akcyjna z siedzibą w W.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Transportu Kolejowego**

przy udziale zainteresowanego (...) **Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.**

o udostępnienie infrastruktury kolejowej

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego

z dnia 12 grudnia 2014 r., znak (...)

1. oddała odwołanie,

2. zasądza od (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na rzecz Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania.

Sygn. akt XVII AmK 4/15

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Transportu Kolejowego decyzją z dnia 12 grudnia 2014 r., znak (...) na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 6c, art. 29 ust.1i w zw. z art. 14 ust. 4 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tekst jednolity: Dz.U. z 2013 r. poz. 1594, ze zm.) oraz art. 104 § 1 k.p.a. działając w postępowaniu administracyjnym wszczętym z urzędu w sprawie zawarcia między spółką (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., a (...) S.A. z siedzibą w W. umowy o udostępnienie infrastruktury kolejowej do przewozu osób w rozkładzie jazdy pociągów 2014/2015,

I. ustalił następujące warunki udostępniania infrastruktury kolejowej przewoźnikowi kolejowemu PR przez zarządcę infrastruktury (...) na rozkład jazdy pociągów obowiązujący od dnia 14 grudnia 2014 r. do dnia 12 grudnia 2015 r. Decyzja zawierała m.in. następujące postanowienia:

- § 1. Definicje

Użyte w Decyzji określenia oznaczają:

1) Decyzja - niniejszą Decyzję w sprawie udostępnienia infrastruktury kolejowej, która zastępuje umowę o udostępnienie infrastruktury kolejowej do przewozu osób w rozkładzie jazdy pociągów 2014/2015 pomiędzy spółkami (...) a (...);

2) Regulamin - Regulamin przydzielania tras pociągów i korzystania z przydzielonych tras pociągów przez licencjonowanych przewoźników kolejowych w ramach rozkładu jazdy pociągów 2014/2015 opracowany przez Zarządcę, stanowiący wzorzec umowy w rozumieniu art. 384 - 385 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz. 121) zwanej dalej „Kodeksem cywilnym” lub „k.c.” dostępny na stronie internetowej www.plk-sa.pl;

3) Cennik:

a) Cennik stawek jednostkowych opłat za korzystanie z infrastruktury kolejowej zarządzanej przez (...) S.A. obowiązujący od 14 grudnia 2014 r., zatwierdzony przez Prezesa UTK decyzją nr (...) z dnia 28 października 2014 r., obejmujący:

1. Stawki jednostkowe opłaty podstawowej za minimalny dostęp do infrastruktury kolejowej;

2. Stawki jednostkowe opłaty podstawowej za dostęp do urządzeń związanych z obsługą pociągów;

b) Cennik stawek jednostkowych opłat za korzystanie z infrastruktury kolejowej zarządzanej przez (...) S.A. obowiązujący od 14 grudnia 2014 r., zatwierdzony przez Prezesa UTK decyzją nr (...) z dnia 9 lipca 2014 r., obejmujący stawki jednostkowe opłat dodatkowych;

4) rozkład jazdy pociągów - trasy pociągów przydzielone w rocznym rozkładzie jazdy pociągów, w indywidualnym rozkładzie jazdy pociągów lub wprowadzone przez Zarządcę w zastępczym rozkładzie jazdy.

RRJ - roczny rozkład jazdy pociągów obowiązujący od 14 grudnia 2014 r. do 12 grudnia 2015 r., opracowany przez (...) na podstawie złożonych przez przewoźników wniosków o przydzielenie trasy pociągu.

IRJ - indywidualny rozkład jazdy pociągu nieujęty w rocznym rozkładzie jazdy pociągów - opracowany przez (...) w przypadku wolnej zdolności przepustowej, na podstawie złożonego przez przewoźnika wniosku o przydzielenie trasy pociągu.

ZRJ - zastępczy rozkład jazdy pociągów opracowany przez (...) i uzgadniany z przewoźnikiem, zawierający zmiany wynikające z planowanej realizacji robót;

5) SEPE - System Ewidencji Pracy Eksploatacyjnej;

6) okres rozliczeniowy - jeden z trzynastu okresów przyjętych do rozliczeń, dla których Zarządca wystawia faktury. Pierwszy obejmuje okres od 14 do 31 grudnia 2014 r., kolejnych jedenaście odpowiada następującym po sobie miesiącom kalendarzowym od stycznia do listopada, a trzynasty obejmuje okres od 1 do 12 grudnia 2015 r.

- §15. Szczególne zobowiązania Stron

1. Zobowiązuje się Strony do wykonywania z należytą starannością zobowiązań wynikających z Decyzji.

2. Zobowiązuje się Strony do bezzwłocznego wzajemnego powiadamiania się o wszelkich okolicznościach i zdarzeniach, mających wpływ na wykonywanie zobowiązań wynikających z Decyzji, w tym w szczególności takich, które mogą wywołać niekorzystne skutki dla jednej lub obu Stron.

3. Zobowiązuje się Strony do bieżącej wymiany informacji, dotyczących bezpieczeństwa

w szczególności w zakresie postępowania z ryzykiem wspólnym powstającym na styku

pomiędzy Zarządcą a Przewoźnikiem. Powyższe dotyczy również wymiany informacji w obszarze ryzyka pozostałego, tj. osób trzecich, które nie są uczestnikami systemu kolejowego, jednak skutki ich działań oddziałują bezpośrednio na Zarządcę i na Przewoźnika.

Wymiana informacji w powyższym zakresie odbywać się będzie w sposób zgodny z zasadami określonymi w dokumentacji „Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem” (SMS) każdej ze Stron.

4. Zobowiązuje się Strony do niezwłocznego wzajemnego informowania o wszelkich zmianach danych teleadresowych niezbędnych do prawidłowego wykonania Decyzji.

Zmiana ww. danych nie stanowi zmiany Decyzji i obowiązuje z dniem doręczenia przez Stronę pisemnego zawiadomienia drugiej Stronie.

5. Strony ponoszą odpowiedzialność za działania i zaniechania własnych pracowników oraz osób, którymi posługują się przy wykonywaniu Decyzji.

6. Obowiązującą formą odszkodowań z tytułu nienależytego wykonania Decyzji, w przypadkach o których mowa w pkt od 1 do 5 poniżej, stanowią kary.

Zasady naliczania kar oraz rozliczeń w zakresie:

- 1) realizacji rozkładu jazdy pociągów zawarte są w Załączniku nr 7;
- 2) wygłaszania komunikatów megafonowych i/lub podawania informacji wizualnej zawarte są w Załączniku nr 8;
- 3) utrzymania czystości i porządku na peronach oraz międzytorzach zawarte są w Załączniku nr 9;
- 4) uruchomienia przez Przewoźnika pociągu z innym rodzajem pojazdu kolejowego z napędem i/lub zwiększoną masą brutto z pominięciem zasad określonych w § 4 ust. 3 zawarte są w Załączniku nr 10 i Załączniku nr 10.1;
- 5) odwołania trasy pociągu Przewoźnika z przyczyn leżących po stronie Zarządcy zawarte są w Załączniku nr 11 i Załącznika nr 11.1;

Zapłata kar nie pozbawia Stron prawa do dochodzenia odszkodowania – w granicach określonych przepisami Kodeksu cywilnego - przewyższającego wysokość zastrzeżonych kar.

7. Odpowiedzialność Stron z innych przyczyn, niż wskazanych w ust. 6, rozstrzygana jest w oparciu o przepisy Kodeksu cywilnego.

8. Warunkiem świadczenia przez Zarządcę usług udostępnienia infrastruktury kolejowej jest przedłożenie przez Przewoźnika stosownych zabezpieczeń gwarantujących wykonanie zobowiązań wynikających z Decyzji. Za stosowne zabezpieczenie uznaje się weksel wraz z deklaracją wekslową według wzorów zawartych w Załączniku nr 13, przy czym weksel ma być oznaczony klauzulą „nie na zlecenie” oraz wskazaniem remitenta. Zobowiązuje się Strony w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej Decyzji do jednoczesnego podpisania weksla wraz z deklaracją wekslową przez obie Strony.

- Załącznik nr 13 - Wzór weksla i deklaracji wekslowej.

II. Niniejszej Decyzji na podstawie art. 29 ust. 6 ustawy o transporcie kolejowym nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

Od powyższej decyzji odwołanie wniosło (...) S.A. z siedzibą w W. zaskarżając ją w części dotyczącej ustalenia treści § 1 pkt 2, § 15 ust. 6 oraz § 15 ust. 8 w pkt I sentencji oraz treści załącznika nr 13 zaskarżonej decyzji.

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 29 ust. 1i ustawy z dnia 23 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 1594 ze zm.; dalej: „utk”) w zw. z art. 29 ust. 1g utk oraz w zw. z art. 10 ust. 1 pkt 1 i art. 13 ust. 1 pkt 6c utk, poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że Prezes UTK jest uprawniony do dowolnego kreowania praw i obowiązków przewoźnika i zarządcy w wydanej przez siebie decyzji zastępującej umowę, podczas gdy z ww. przepisów wynika jasno, że uprawnienie Prezesa UTK ograniczone jest tylko do tych części umowy, co do których strony nie doszły do porozumienia;

2. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 32 ust. 1-2 utk, art. 35 pkt 6 utk oraz § 8 rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 czerwca 2014 r. w sprawie warunków dostępu i korzystania z infrastruktury kolejowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 788; dalej: „Rozporządzenie MIR”) w zw. z art. 384, 384i i 385 Kodeksu cywilnego (dalej: „KC”) poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że opracowywany przez zarządcę regulamin, o którym mowa w art. 32 utk „stanowi wzorzec umowy w rozumieniu art. 384 - 385 KC”, podczas gdy przywołane przepisy utk oraz Rozporządzenia MIR w sposób odmienny regulują sposób opracowywania, treść i tryb ogłaszania regulaminu i - jako stanowiące *lex specialis* - wyłączają w przedmiotowym zakresie możliwość stosowania odnośnych przepisów KC;

3. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 29 ust. 1i utk oraz § 9 ust. 1 pkt 7 Rozporządzenia MIR w zw. z art. 483 § 1 KC oraz w zw. z art. 15-18 i art. 11 w zw. z zał. I do rozporządzenia (WE) nr 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącego praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym (dalej: „rozporządzenie 1371/2007”) poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że Prezes UTK jest uprawniony do rozszerzania odpowiedzialności stron ponad zastrzeżone w umowie kary umowne, mimo że strony, na wypadek określonych naruszeń umowy (decyzji), przyjęły sposób regulowania odpowiedzialności na podstawie szerokiego katalogu kar umownych, zaś odpowiedzialność przewoźnika względem pasażerów jest zasadniczo limitowana przepisami rozporządzenia 1371/2007;

4. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 29 ust. 1i utk w zw. z § 9 ust. 1 pkt 11 Rozporządzenia MIR, poprzez ich błędną wykładnię i uznanie, że Prezes UTK może dowolnie ustalić jedną tylko formę zabezpieczenia roszczeń wynikających z umowy, bez uwzględnienia indywidualnych okoliczności sprawy takich jak choćby ogromne zadłużenie przewoźnika względem zarządcy infrastruktury i jego opóźnienia w płatnościach, podczas gdy z treści § 9 ust. 1 pkt 11 Rozporządzenia MIR wynika możliwość wskazania w umowie więcej niż jednej formy zabezpieczenia roszczeń wynikających z umowy;

5. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 6 Kodeksu postępowania administracyjnego (dalej: „KPA”) w zw. z art. 10 ust. 1 pkt 1 i art. 13 ust. 1 pkt 6c oraz art. 29 ust. 1i utk w zw. z art. 32 ust. 1-2 utk, art. 35 pkt 6 utk i § 8 Rozporządzenia MIR oraz w zw. z art. 384, 384i i 385 KC poprzez przekroczenie ustawowych kompetencji organu administracji publicznej i orzeczenie, że opracowywany przez zarządcę regulamin, o którym mowa w art. 32 utk „stanowi wzorzec umowy w rozumieniu art. 384 - 385 KC”, podczas gdy przepisy art. 13 ust. 1 pkt 6c oraz art. 29 ust. 1i utk uprawniają Prezesa UTK jedynie do sprawowania nadzoru nad zawieraniem umów o udostępnienie infrastruktury kolejowej i ewentualnie do wydawania decyzji w sprawie udostępnienia infrastruktury kolejowej, która zastępuje umowę o udostępnienie infrastruktury kolejowej, nie zaś do przesądzania - w treści decyzji zastępującej umowę - o charakterze prawnym regulaminu, o którym mowa w art. 32 utk;

6. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 7, art. 77 § 1 i art. 80 KPA w zw. z art. 29 ust. 1i utk oraz § 9 ust. 1 pkt 11 Rozporządzenia MIR, poprzez nieuwzględnienie, przy orzekaniu o formie zabezpieczenia roszczeń wynikających z umowy, faktu zadłużenia przewoźnika względem zarządcy infrastruktury i jego notorycznych opóźnień w płatnościach na rzecz zarządcy.

Mając na uwadze podniesione zarzuty, odwołujący wniósł o:

1. Zmianę zaskarżonej decyzji w części dotyczącej ustalenia treści § 1 pkt 2, § 15 ust. 6 oraz § 15 ust. 8 zawartej w pkt I sentencji zaskarżonej decyzji i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez:

- wykreślenie z § 1 pkt 2 in fine sformułowania: „stanowiący wzorzec umowny w rozumieniu art. 384 - 385 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r., poz. 121)zwanej dalej „Kodeksem cywilnym” lub „k.c.” dostępny na stronie internetowej (...);

- wykreślenie z § 15 pkt 6 In fine sformułowania: „Zapłata kar umownych nie pozbawia Stron prawa do dochodzenia odszkodowania - w granicach określonych przepisami Kodeksu cywilnego - przewyższającego wysokość zastrzeżonych kar”;

- zmianę treści § 15 ust. 8 na: „Zabezpieczeniem roszczeń Zarządcy, wynikających z nieregulowania zobowiązań finansowych Przewoźnika, są:

1) poddanie się egzekucji w trybie przepisu art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. Akt notarialny zawierający oświadczenie o poddaniu się egzekucji, stanowi Załącznik nr 13, który Przewoźnik zobowiązuje się dostarczyć w ciągu 14 dni od daty doręczenia Decyzji.

W przypadku, gdy Przewoźnik w wyznaczonym 14-dniowym terminie nie przedłoży Zarządcy aktu notarialnego, zawierającego oświadczenie Przewoźnika o poddaniu się egzekucji w trybie przepisu art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c. Przewoźnik jest zobowiązany do comiesięcznego uiszczania kaucji w kwocie 31.665.321,00 zł na rachunek Zarządcy nr(...) Po przedłożeniu Zarządcy aktu notarialnego, zawierającego oświadczenie Przewoźnika o poddaniu się egzekucji w trybie przepisu art. 777 § 1 pkt 5 k.p.c, kaucja zostanie zwrócona na wskazany przez Przewoźnika rachunek bankowy.

2) kaucja zwrotna wniesiona w terminie 14 dni od doręczenia Decyzji w kwocie 31.665.321,00 zł na rachunek Zarządcy nr (...)

Jeżeli kaucja zostanie zaliczona na poczet powstałych zaległości, P. zobowiązany jest każdorazowo w ciągu 8 dni kaucję uzupełnić.

Po zakończeniu Umowy, w przypadku uregulowania wszystkich zobowiązań finansowych kaucja zostanie zwrócona na wskazany przez Przewoźnika rachunek bankowy.

lub

3) gwarancja bankowa/ubezpieczeniowa na całą wartość Umowy, dostarczona w terminie 14 dni od doręczenia Decyzji”;

- uczynienie załącznikiem nr 13 do zaskarżonej decyzji załącznika nr 13 do projektu umowy przedstawionego przez powoda w toku negocjacji oraz dołączonego do niniejszego odwołania.

Ewentualnie wniósł o:

2. uchylenie zaskarżonej decyzji w zaskarżonym zakresie w odniesieniu do § 1 pkt 2 oraz § 15 ust. 6 pkt I sentencji decyzji.

W każdym przypadku wniósł o:

3. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dołączonego do niniejszego odwołania dokumentu w postaci wydruku z systemu księgowego, na okoliczność zadłużenia (...) względem (...) i opóźnień w regulowaniu swoich zobowiązań wynikających z umów o udostępnienie infrastruktury kolejowej.

4. zasądzenie od pozwanego Prezesa UTK na rzecz powoda (...) kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes Urzędu Transportu Kolejowego wniósł:

1. o oddalenie w całości odwołania Powoda od decyzji Pozwanego z dnia 12 grudnia 2014 r. nr (...) w sprawie udostępnienia infrastruktury kolejowej, która zastępuje umowę o udostępnienie infrastruktury kolejowej do przewozu osób w rozkładzie jazdy pociągów 2014/2015 pomiędzy Zainteresowanym a Powodem.
2. dopuszczenie dowodów z dokumentów - akt sprawy przekazanych do Sądu Okręgowego Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - na okoliczności wskazanej poniżej w uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie;
3. oddalenie wniosku dowodowego Powoda z dokumentu w postaci wydruku z systemu księgowego, jako nie mającego znaczenia dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie;
4. zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanego kosztów zastępstwa procesowego postępowania, według norm przepisanych z uwzględnieniem nakładu pracy radcy prawnego, charakteru i stopnia złożoności sprawy.

Zainteresowana w sprawie (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. (dalej: PR) wniosła:

- o oddalenie odwołania (...) w całości;
- o dopuszczenie zawnioskowanych w niniejszym piśmie procesowym dowodów na okoliczności wskazane w jego treści;
- o zasądzenie od (...) na rzecz Zainteresowanej zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wedle norm przepisanych.

Zainteresowana wskazała jednocześnie, iż analogiczna sprawa została rozpoznana przez Sąd Okręgowy w Warszawie - XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, wyrokiem z dnia 25 listopada 2013 r. (sygn. akt XVII AmK 3/12), na mocy którego Sąd oddalił w całości odwołanie (...) od decyzji Prezesa UTK z dnia 30 grudnia 2011 r. nr (...) ustalającej warunki udostępniania infrastruktury kolejowej na rozkład jazdy obowiązujący od dnia 11 grudnia 2011 r. do dnia 8 grudnia 2012 r. pomiędzy Zainteresowaną a (...), natomiast stanowisko Sądu Okręgowego wydane w powyższej sprawie zostało podtrzymane wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 22.01.2015 r., sygn. akt: VI ACa 238/14.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Prezes UTK pismem z dnia 7 listopada 2014 r. nr (...) zawiadomił Strony o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie zawarcia między (...) a (...) umowy o udostępnienie infrastruktury kolejowej do przewozu osób w rozkładzie jazdy pociągów 2014/2015. Wszczęcie postępowania z urzędu nastąpiło na skutek napływających informacji z rynku co do mogących wystąpić pomiędzy Stronami problemów w zawarciu umowy o udostępnienie infrastruktury kolejowej na rozkład jazdy pociągów 2014/2015, mając jednocześnie na uwadze, że PR jest przewoźnikiem realizującym usługi przewozu osób objęte umowami o świadczenie usług publicznych. /k. 5-7 akt adm./

Postanowieniem z dnia 7 listopada 2014 r. nr (...) Stronom został wyznaczony termin zakończenia negocjacji dotyczących zawarcia umowy o udostępnienie infrastruktury kolejowej do przewozu osób w rozkładzie jazdy 2014/2015 nadzień 17 listopada 2014 r. Jednocześnie na Strony został nałożony obowiązek dostarczenia w terminie 5 dni roboczych, projektu umowy o udostępnienie infrastruktury kolejowej oraz aktualnych stanowisk Stron z zaznaczeniem tych części, co do których nie osiągnięto porozumienia. /k. 9-11 akt adm./

W odpowiedzi na ww. postanowienie (...) S.A. pismem z dnia 17 listopada 2014 r. nr (...) poinformowała, że:

- projekt umowy o udostępnienie infrastruktury kolejowej na rozkład jazdy pociągów 2014/2015 został przekazany PR w dniu 8 września 2014 r.,
- w dniu 30 września 2014 r. (...) otrzymała od (...) propozycje zmian niektórych zapisów,
- w dniu 20 października 2014 r. pismem nr (...) przekazała stanowisko do zaproponowanych zmian,
- w dniu 12 listopada 2014 r. w siedzibie (...) odbyło się spotkanie w sprawie omówienia projektu umowy, z którego notatka została przekazana PR w dniu 13 listopada 2014 r.,
- w dniu 17 listopada 2014 r. po spotkaniu z (...) zostały zakończone negocjacje w sprawie zawarcia umowy.

Jednocześnie (...) poinformowała, że z uwagi na to, że Strony nie uzgodniły wszystkich zapisów umowy, w załączniku nr 1 do niniejszego pisma - przedłożyła informację dotyczącą zagadnień, co do których Strony nie doszły do porozumienia (§ 1 pkt 2, § 5 ust. 8, § 9 ust. 5, § 13 ust. 2, § 14 ust. 11, § 14 ust. 12, § 14 ust. 13, § 15 ust. 8 wraz z § 16 ust. 14 pkt 25 oraz Załącznikiem nr 13, część III załącznika nr 8 (dodanie ust. 9), część II ust. 1 załącznika nr 9). Do pisma (...) załączyła projekt umowy z zaznaczonymi częściami spornymi. /k. 13-89 akt adm./

W piśmie z dnia 17 listopada 2014 r. nr (...) spółka (...) poinformowała, że w toku negocjacji projektu umowy większość kwestii spornych zostało przez Strony uzgodniona, jednakże w odniesieniu do niektórych kwestii Strony pomimo prób nie mogły dojść ani zbliżyć się do porozumienia. W związku z tym (...) Sp. z o.o. zwróciła się o rozstrzygnięcie decyzją Prezesa UTK kwestii zawartych w § 1 pkt 2, § 5 ust. 8, § 9 ust. 5, § 13 ust. 2, § 14 ust. 11, § 14 ust. 12, § 14 ust. 13, § 15 ust. 8, część III załącznika nr 8 (dodanie ust. 9), część II ust. 1 załącznika nr 9, dodanie nowego załącznika nr 13. /k. 107-115, k. 117-187 akt adm./

W zawiadomieniu z dnia 5 grudnia 2014 r. nr (...) Prezes UTK poinformował Strony o uprawnieniach wynikających z art. 10 § 1 k.p.a. /k. 305-309 akt adm./

(...) w piśmie z dnia 4 grudnia 2014 r. nr (...) wskazała że wysokość kaucji w zaproponowanym § 15 ust. 8 pkt 1 i 2 projektu Umowy, dotyczącym zabezpieczenia roszczeń Zarządcy wynosi 31 665 321,00 zł. Zarządca poinformował, także, że Przewoźnik na dzień 4 grudnia 2014 r. zalega m.in. z płatnościami należności za usługi zrealizowane w rozkładzie jazdy pociągów 2013/2014, tj. za minimalny dostęp do infrastruktury kolejowej oraz dostęp i korzystanie z peronów na kwotę 226 106 121,14 zł oraz odsetki w wysokości 22 505 773,01 zł. Przewoźnik nie uregulował swoich zobowiązań za okres od 1 marca do 31 października 2014 r. /k. 321 akt adm./

Z kolei w piśmie z dnia 12 grudnia 2014 r., sygn. (...), (...) przekazała do UTK Wzory komunikatów będące częścią Załącznika nr 8 do projektu Umowy, tj.: „Komunikaty megafonowe oraz zasady naliczania kar umownych z tytułu niewłaściwego wygłaszania komunikatów megafonowych i/lub podawania informacji wizualnej”) mające obowiązywać od dnia 14 grudnia 2014 r. i które zostały zaakceptowane przez 10 przewoźników osób. /k. 325-355 akt adm./

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył co następuje:

Odwołanie jest bezzasadne.

Bezzasadny jest zarzut naruszenia art.29 ust. 1i ustawy o transporcie kolejowym. Zgodnie z tym przepisem, po bezskutecznym upływie terminu zakończenia negocjacji, wyznaczonego w postanowieniu, o którym mowa w ust. 1e i 1h, Prezes UTK wydaje decyzję w sprawie udostępnienia infrastruktury kolejowej, która zastępuje umowę o udostępnienie infrastruktury kolejowej.

Wbrew wywodom skarżącego przepis ten nie zawiera ograniczeń działań Prezesa UTK do działania wyłącznie w zakresie treści prowadzonych negocjacji, ani tym bardziej stanowisk negocjacyjnych stron. Wydając decyzję w sprawie udostępnienia infrastruktury kolejowej Prezes UTK ma obowiązek stworzenia prawnych warunków dla zapewnienia minimalnego dostępu do infrastruktury kolejowej oraz dostępu na sieci kolejowej do urządzeń związanych z obsługą pociągów, a także do zapewnienia tej obsługi, określonych w części I załącznika do ustawy. Skoro decyzja o dostępie do infrastruktury kolejowej w zakresie objętym decyzją zastępuje umowę, to musi ona zawierać niezbędne elementy tej umowy, które umożliwią jej realne funkcjonowanie w obrocie. Nie sprzeciwia się temu ani treść art. 10 pkt 1 ustawy o transporcie kolejowym ani art.13 tej ustawy, tym bardziej, że ust.9 tego przepisu wymienia jako jedną z kompetencji pozwanego wydawanie decyzji w sprawie otwartego dostępu.

Należy mieć na względzie, regulacja rynku jest działaniem administracyjnoprawnym podejmowanych w sytuacji, gdy na rynku nie funkcjonują mechanizmy rynkowe. Rolą Prezesa UTK jest zatem ukształtowanie środkami administracyjnymi stosunku cywilnoprawnego pomiędzy podmiotami działającymi na rynku regulowanym w taki sposób, aby odpowiadał on równoprawnym relacjom pomiędzy kontrahentami występujących na rynkach konkurencyjnych (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 18 czerwca 2014 r. sygn. VI ACa 1473/13).

Zaskarżona Decyzja w ocenie Sądu nie przekracza wyżej wskazanego zakresu regulacji.

W szczególności dotyczy to zapisu § 1 pkt 2 , w którym pozwany wprowadził zapis, że „Regulamin przydzielania tras...” jest wzorcem umownym w rozumieniu art.384-385 k.c. Postanowienie to trudno uznać za ingerencję w prawa powoda, skoro nie zawiera żadnych obowiązków, pozostając jedynie stwierdzeniem faktu, że skoro „Regulamin...” odpowiada definicji wzorca umownego zawartego w art.384 § 1 k.c. to nim jest. Nie zmienia tego fakt konsultowania tego Regulaminu z przewoźnikami, gdyż konsultacja jest jedynie zasięgnięciem opinii bez obowiązku jej uwzględnienia, a ostatecznie Regulamin sporządza jednostronnie (ustala) powód. Ani § 8 rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 czerwca 2014 r. w sprawie warunków dostępu i korzystania z infrastruktury kolejowej, ani art.32 ust. 1-2 i art. 35 ust. 6 ustawy o transporcie kolejowym nie wyłączają stosowania art.386 § 1 k.c. , gdyż nie stanowią, że regulamin nie jest wzorcem umownym. Jego kwalifikowany charakter wynikający z tych przepisów pozostaje bez wpływu na stosowanie art.384 § 1 k.c..

W ocenie Sądu nie budzą zapisy § 15 ust. 8 . Konieczność zabezpieczenia wierzytelności jest bezsporna. Powód nie wykazał, że sposób zabezpieczenia określony przez Prezesa UTK w postaci weksla in blanco z deklaracją wekslową nie chroni dostatecznie jego interesów. Rozstrzygnięcie Prezesa UTK w tym zakresie nie przekracza granic uznania administracyjnego w ramach którego był on uprawniony do ustalenia treści umowy o udostępnieniu infrastruktury kolejowej. Powoływane w tym zakresie przepisy art.29 ust. 1 w zw. z § 9 rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 czerwca 2014 r. w sprawie warunków dostępu i korzystania z infrastruktury kolejowej nie zawierają w tym zakresie żadnych ograniczeń.

Także zapis § 15 ust 6 , w ocenie Sądu nie wykracza poza granice uznania administracyjnego. W sytuacji, gdy Prezes UTK wydaje decyzję w trybie art.29 ust. 1i ustawy o transporcie kolejowym nie jest on związany dotychczasowymi stanowiskami negocjacyjnymi stron, z przyczyn wskazanych wyżej. Także i w tym przypadku przepisy art.29 ustawy o transporcie kolejowym, § 9 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 czerwca 2014 r. w sprawie warunków dostępu i korzystania z infrastruktury kolejowej zw. z art.483 § 1 k.c. oraz w zw. art.15-19 i art.11 w zw. z zał. I rozporządzenia nr 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady nie zawierają wyłączenia możliwości wprowadzenia odpowiedzialności za szkody w zakresie przekraczającym kary umowne.

Z tych względów należało oddalić (art.479⁷⁵ § 1 k.p.c.).

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku sporu, zasądzając na rzecz pozwanego koszty zastępstwa procesowego według norm przepisanych (art.98 k.p.c.).